

Velja v Ljubljani in
po pošti:

celo leto . . . K 140—
pol leta . . . 70—
tretji leta . . . 35—
za mesec . . . 12—

Za inozemstvo:

celo leto . . . K 200—
pol leta . . . 100—
tretji leta . . . 50—
za mesec . . . 20—

JUGOSLAVIJA

Na pismene naročnice brez
poštne denarja se ne
moremo odzvali.

Novi naročniki naj pošiljajo
naročnino po nakaznici.

Če se naročnik po
vračanju ne odzove
v 60 dneh

izpusti
opust.

Ljubljana
knjižnica

Ljubljana.

Uredništvo je v Ljubljani, Francišanska ulica števil. 67.
Telefon števil. 360. — Upravištvo je na Marijinem trgu
števil. 8. Telefon števil. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 60 vin.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj
vopisništvo ali znamka. — Dopisi naj se
Rokopisi se ne vračajo.

Splošna stavka v Nemčiji.

LDU Berlin, 14. Izdana je bila
parola splošne stavke, zato so delavci
po vseh tovarnah odložili delo.
Ves železniški promet v mestu in
predmestjih počiva. Vseled tega tudi
današnji brzovlak ni prišel. Listi ne
izhajajo.

LDU Berlin, 15. Generalna stavka
je povsod izvajana. Vse trgovine
so zaprte. Gostilne in kavarne so bile
zatvorene že snoči, in sicer vsled
stavke natakarjev. V gledališčih se
ne igra. Stavki so se priključili tudi
poštni nameščenci. Trgovine živili
so se danes zjutraj odprle, ker so pri-
čakovale dovoza živili; oblegane so
bile od ogromne množice kupoval-
cev. Električna razsvetljava, ki je
snoči zopet funkcionirala, je bila
davi ukinjena. Radi pomanjkanja
električnega toka, so zaprte telefon-
ske govornice. Prebivalstvo je raz-
burjeno. Navzlic dovoljenju časopisi
niso mogli iziti, ker stavkajo tudi
stavci. Le »Lokalanzeiger« je izšel
v par sto izvodih, tiskanih z ročnim
strojem, in je bil nabit po reklamnih
stevilih.

LDU Leipzig, 15. Wolffov arad
javila: Splošna stavka se tu dosledno
izvaja. Železniški promet po vsej Sa-
ksonski popolnoma počiva. Pri več-
rinskih spopadih je bilo mnogo več
žrtv, kakor je bilo naznanjeno. Ko-
likor je dosedaj znano, je bilo na strani
demonstrantov ubitih več kot 20
oseb, a ranjenih okrog 55. Čete so
imale dva mrtva in pet ranjenih.

Smolakovska akcija za sporazum.

SMODLAKOVA AKCIJA ZA SPO-
RAZUM.

LDU Beograd, 14. »Politika« pi-
še: Včeraj popoldne je dr. Smolaka
poslal obema skupinama pisma, v ka-
terih naznanja odgovore, ki jih je
prejel od gg. Protića in Davidovića
na svoj poziv za sporazum. V tem
novem pismu zahteva, da se demo-
kratska stranka in parlamentarna za-
jednica odredita, da nobena ne bo
zahtevala, da pride sama na vlado.

PROTIĆ PRISTAJA NA SMO-
LAKOVE POGOJE.

LDU, Beograd, 14. »Politika« pi-
še: Predsednik udruženja poslancev
zunaj strank dr. Smolaka je prejel
včeraj pismeni odgovor ministrske-
ga predsednika Protića na svoj poziv
glede pogajanj za koncentracijsko
vlado. V tem pismu sprejema parla-

LDU München, 15. Tu je izbruh-
nila splošna stavka. Cestna železni-
ca stoji. Podjetja, ki se bavijo s pre-
skrbovanjem živili, bodo najbrže na-
prej delovala. Državna bramba je
strogo pripravljena.

KRVAVI IZGREDI V KIELU.

LDU Kiel, 15. Tu je prišlo do kr-
vavih izgrediv. Delavci po ladjedel-
nicah so se dvignili in se borili držav-
ni brambi. Vojaki so več oseb s stre-
li usmrtili in mnogo ranili. Kiel se
nahaja v rokah državne in varnostne
brambe. Mornarici, ki so se nahajali
kot posadka v Kielu, so se uklonili
novi vladi.

Nova vlada.

POGAJANJA MED STARO IN NO-
VO VLADO.

LDU Berlin, 15. Prejšnja vlada je
preklicala poziv na splošno stavko.
Med staro in novo vlado so se začeli
pogajanja, ki dobro uspevajo. Pri-
čakuje se, da bo v kratkem sestav-
ljena nova vlada na najširši podlagi.

LDU Berlin, 15. Kakor se splošno
pričakuje, bo nova vlada sestavljena
iz strokovnjakov, ki pripadajo de-
lomna prešlih, deloma pa sedanjih vladi.
Nova vlada razpiše v dveh mese-
cih volitve v državni in v praski de-
želni zbor. Prav tako se bo tudi kma-
lu vršila volitev državnega predsed-
nika.

mentarna zajednica v glavnem dr.
Smolakovski pogoje ter se bodo po-
gajanja danes nadaljevala. Včerajšnja
ostra razprava, ki so jo vladne stran-
ke smatrale za obstrukcijo ne samo
proti vladi, temveč tudi proti parla-
mentu, je povzročila v njihovi vr-
stah precejšnje nezaupanje v pogaj-
anja. Danes pa je upanje večje, da se
bo dosegel uspeh. Odgovor g. Protića
se glasi: Načelniki strank parla-
mentarne zajednice so sklenili, da se
predlog g. doktorja sprejme. Ministr-
ski predsednik Protić se pooblašča,
da obvesti dr. Smolako in da zahte-
va obvestitev pokrajinskih vlad. Ta-
ko je g. Protić napisal pismo, v ka-
terem se z dr. Smolako strinja v na-
čelu in metodi za doseg sporazu-
ma. Parlamentarna zajednica pristaja
torej na vse pogoje g. dr. Smo-
dlake.

Za milijoni.

(Dalle.)

»Ne čudim se vašemu presenečenju,« je od-
govoril. »Po pravici lahko vprašate, kaj se je
zgodilo, kaj me je pripravilo do tega koraka.
Malo besed vam vse razloži: Ko sem se vrnil
v Cleveland, me je obiskal moj odvetnik, ki
sem ga tedaj spremljal k Delancijevi smrti. In
me prašal, če sem izbral deklico, ki naj po-
dejuje premoženje. Ko sem mu to potrdil, je po-
prašal po marsičem, in ko je po mojih odgo-
vorih spoznal moje zanimanje za vas, mi je rekel
smelost: »Potem vam pač ne bo težko izpol-
niti Delancijevo zadnjo željo, da pripeljeta iz-
voljeno deklico kot ženo na svoj dom.«

To poročilo me je spravilo skoraj v obup,
ker sem mislil, da sem zaigral svojo srečo le
zato, ker mi je bil ta pogoj neznan. Ko sem zato
karal odvetnika, mi je rekel, da je tudi v tej
točki natančno izpolnil voljo pokojnega Delan-
cijca.

Čudno,« je odgovorila Jenny, »pa se ni
ree to godilo že pred tremi meseci?«

Ce je bilo kaj pesmeha v teh besedah, ga
ni mogel razumeti, s tako mehkim glasom so bile
izgovorjene, poznala se je notranja gnilenost.
Koliko upov je gojila dolge tri mesece, in kako
malo se ji je izpolnilo!

Degrawu ni bilo težavno, da ji pojasni
svoje odlašanje:

»Čakal sem, mislil sem — da bati sem se,
da vaše srce ni več prosto, vaše uho nepo-

slušno moji snubitvi. Nikoli nisem bil daleč od
vas, pa vedno sem se izogibal srečati vas, gle-
dati vam v obraz, dokler ni čas pretekel, in pri-
šel sem do prepričanja, da je vaša roka še pro-
sta. Sem se li zmotil?«

Pejšnji ogenj ji je žarel v očeh, okoli ustnic
pa ji igral zaničljiv nasmeh.

»Popolnoma prosta,« je ponovila, in bila
je, kakor da je s to besedo nekaj odvrnila, kar ji
je bilo do sedaj dragoceno.

Razumel je njeno kretnjo in odgovoril s
prijetnim glasom: »Vsako srce nosi svoje bre-
me. Ako tudi vam ni bolelost ostala tuja, bi se
čutil srečnega, a ko vam more moja iskrena
ljubezen podati tolažbo. Kogar je objelo moje
srce, temu ostane zvesto; še danes ljubim svoje
stare prijatelje enako prisrčno, kakor sem jih v
mladosti.«

Skušnjava je bila velika. Ako je drug njeno
srce zaničeval, li je mudil ta plemeniti mož od-
škodnino in nadomestilo. Tu je bil lek za njene
rane, varen pristan in tolažba po bridki bolesti.
Degraw iz Clevelanda je bil lep in ponosni, ča-
stiti in zelo ugleden. Nostil bi jo na rokavi, jo va-
roval in čulval. Nikoli ni bil zahteval, da se naj
odpove bogastvu, da bi jo žalil s preziranjem,
ker je bila pripravljena zanj toliko žrtvovati.
Ljubko se mu je nasmehnila in ga vprašala,
ako jo hoče poročiti.

Namesto odgovora jo je privil na prsi. Ko
je urica na kamini tihši večer kazala enaist, mu
je Jenny dala besedo in se z njim svečano za-
ročila. Zdal je odšel in ona je ostala v hotelem
razburjenju sama v veliki prazni sobi. Zakaj jo

čutila toliko prozno v svoji duši? Kakor svi-
nec ji je ležalo na srcu. Ali je zamorila svojo
mladost in vsako svežo, veselo nado, ki dela
življenje prijetno? Ali je morda bila le utrjena
od dnevnega nemira in izmučena, nedostopna za
vsako čustvo?

Hotela se je podati k počitku, mogoče zaspi
trdno brez sanj, ne da bi mislila. Spanec je
dolgo ni hotel obleti.

Klara je vstopila in prekinila njeno raz-
mišljanje.

»Oprostite; ko ste govorili z gospodom
Degrawom, je bil drug obiskovalec tukaj. Ni-
sem ga smela pustiti k vam, ter sem si mislila,
ako bi vedeli njegovo ime —«

Ponudila je gospodarici drugo karto. Jenny
je spet in spet čitala: — Hamilton Degraw.

On je torej prišel, ki je razpravljal z dru-
gim v brezmišelnih prenatrženosti? Divji vzklil
se ji je izvil iz prsi in v naslednjem trenutku
je ležala nezavesna na tleh.

SESTINRIDESETO POGLAVJE.

Jenny Rogers je postala takoj jasno, da je
z nepremišljeno zaroko zaigrala svojo srečo,
in vendar se ni hotela brez boja udati v usodo.
Umetnik jo še ljubi, prostovoljno se je vrnil k
njej. Njegova hoče biti, neozirane se na moža,
ki je porabil njeno trenutno slabost, da jo pri-
klene nase. Naj bo verolomna! Veliko bolj brez-
vestno bi bilo, ako bi tej nesrečni zaroki sledila
poroka brez trajne sreče.

Nemudoma se jo hotela oprostiti vezl,
predno pride ura, da se sestane s svojim sa-

Novi valovi.

Kar smo pričakovali in na tem
mestu večkrat utemeljevali, postaja
resnica — Nemčija kaže zobe. Naj-
novejša poročila prinašajo vesti, ki
so seveda vse prirojene v namenu
in po volji tistih, ki ta hip gospoda-
rijo nad berlinskimi brzojavom. Ven-
dar je gotovo, da so najnovejši do-
godki v Nemčiji izraz nemškega du-
ha, ki organizira odpor proti versaj-
skim pogodbam.

Socijalistična vlada je zbežala iz
Berlina, cesarski generali prevzema-
jo oblast.

Imena, ki jih poznamo iz za vojn-
ne, se zopet imenujejo: Winterfeldt,
von Radewitz, Jagow, Helfferich; in
kandidatura Hindenburgova je menda
resna stvar. Novi vladarji izjavljajo
sicer, da ne nameravajo izročiti nem-
škega cesarskega prestola Hohenzol-
lerncem, in da njihova vlada ne po-
meni reakcije. — Toda kdo jamči,
kdo ve? Nemčija je bližje antantnim
topovom kakor Rusija in zato obzir-
nejša, previdnejša. Princ Joachim, ki
se je stregel v kavarni s francoskimi
častniki, je kljub nastopu novih zapo-
vednikov ostal v zaporu. Mogoče so
se pa spametovali tudi nekdanji za-
grizeni monarhisti in obračunali z ne-
rabno cesarsko šaro. In to bi pa bilo
za antanto najnevarnejše. Taki vodi-
telji bi mogli podžgati in zbrati okrog
sebe cel nemški narod kot eno samo
silno armado, ki bi napela vse moči
za to, da stresse raz sebe versajski
larem. Niti govora potem ne o vojni
odškodninah, ne o odstojem ozemlja
v takem obsegu, kot zahteva mirov-
na pogodba.

Nemec je predvsem pokoren sili,
vodstvu, nerevolucionarnost, on spo-
štuje državo in moč. Pomizanja, ka-
kor mu ga je prinesel versajski mir,
ne bo trepel, »lasti ne, ko vidi, da
leže vsa antanta narazen sama. Če
vstane ob pravem času pravi mož,
bo stala za njim cela Nemčija. Po-
čakati je treba, predno bomo vedeli,
če so prišle državne vaje, če v tej
»proti-revoluciji« v pravi roke. Toda
čas bliskoma beži.

Kaj in kako naj ukrenemo potem
mi? Rusija, Nemčija, (zazibala se bo
tudi Avstrija), Ogrska itd., vse v ne-
miru, vse v boju za obrambo svoje-
ga gospodarsko zvezanega ozemlja.
A mi? Ne prezirimo, ne zamudimo
prave minute! Ne čakamo na an-
tantno pomoč! Organiziranje dela v
notranjosti za jednako roko, nikakega
strahu pred zamero pri nekem, ki iz-
gublja tla sam pod seboj, kot jih iz-
gubljala danes vsa antanta. Wilsono-
ve točke bomo uresničili ali mi sami
ali pa nihče!

Nemčija, ki nam je zakrivila toli-
ko in toliko gorja, Nemčija, ki nam
ročencem. Zrtev njenega bogastva ne prihaja
več v poštev, ljubezen je njena edina misel. Z
dušo in telom hoče biti tisteza, kateremu je
posvetila vse hrepenenje in vse misli. Sklenila
je, da na vsežgodaj piše zaročencu.

Ko pa je zjutraj prišla za pero, se je za-
čela tresi; naloga je bila težja, kakor si jo je
mislila. Ne gre zdaj samo za to, da žrtvuje mi-
ljone, ki so postali na čudovit način njena po-
sest, hotela je tudi razodeti skrivnost, od katere
je odvisna njena čast in vsa življenska sreča.
Težko bi razodela to skrivnost, ako bi ji v tem
odločilnem trenutku Klara ne prinesla pisma, ki
ji je podelilo potrebno moč. Pisal ji je umetni-
sledce:

»Edina ljubljena!

Niste me hoteli sprejeti. Morda zato
ne, ker sem prišel prepozno? Verujte mi,
da sem imel vzrok, ki opravičuje moje
obotavljanje. Ne obsodite me, dokler me
niste slišali. Ni bila ravnodušnost od moje
strani; nikakor ne! Prišegam, da velja
vsak utrip mojega srca edino vam. Živel
sem le v misli na vas od onega trenutka,
ko so se srečali najini pogledi in sem videl,
da ste pripravljene žrtvovati ves svet lu-
bezni, ki jo nosi v srcu

Vaš vedno zvesti

Hamilton Degraw.

(Dalle prih.)

Stojimo pred težavno skušnjo. Če bo naša »Jugoslovenska Matica« med najširši plasti tisto zanimanje in poštrevnost, s kjo se ponasajo romanski in anglosaksonski narodi, potem gledajo neosvojbojnosti bratje lahko s mirnim srcem bodočnosti v oko. Ako pa se ne zedinimo niti v tej najsvetejši nalogi, se bomo ponašali pred celim svetom z ubožnim sprječevalom naroda-egoista.

P. P.

Iz najbližjega Orijenta.

Že pred letom se je pojavila v Italiji struja — zagovornica madžarskih interesov, ki je rastla in naraščala, dokler ni g. Nitti v najnovejšem času pred celim svetom prošil zaveznike za usmiljenje za po vsej pravici kaznovane nepoklicane roparje iz hunske Azije. Razumeli smo od prvega začetka motive tega političnega eksperimenta, da ste si pa madžarska in italijanska duša zares tako sorodni, o tem nas dnevno prepričujejo obupni klici iz zasedenega ozemlja. Metternich je včasih pravil, da se pričenja orient takoj za Semeringom. Do danes je napredovala civilizacija tako daleč, da se pričeta poldrugo uro pod Ljubljano Afganistan. Ne zmagajte z glavo, polžite se na lastne oči in na lastno kožo in denarnico prepričajte v Logatec ali Postojno! Umori in ropi so na dnevnem redu. Ljudstvo je razburjeno in se ne upa več na ulice, ne sme več zapustiti doma in gospodarstva, kajti vsemi in tatvine so postale nekaj vsakdanjega, 4 do 5 tatvin, ropov itd. na dan je normalen polav. Italijanska soldateska, posebno ardit, razsajajo in preže v zasodah ljudi v dobi nemškega »Faustrecht-a« na nesrečneže, ki so slučajno v posesti nekoliko lir in Boga mora hvaliti, kogar ni zadelo še kaj hujšega, kakor da ga je toli hvalisana, italijanska vojaška disciplina samo temeljito preplela.

Naše mlade ljudi vabijo v karabinsko službo in jih razpošiljajo po celih blaženih Polentarij z očividnim namenom, da se čimprej zredijo domorodno prebivalstvo. Kdor se pa udnja za preganjalca, da dobi kakor postojanski nadpotaš Lah laško kavalirstvo.

Zalobite moramo še dodati, da so se dala zvaliti nekatera Notranjska dekleta od italijanskih vojakov. Zaupajoč sladkim besedam rojenih lažnjavcev so odšla ustanavljati v Italijo zaželjeno domače ognjišče. Obupna pisma, polna bolesti in kesanja, pričajo o njihovi prevari. Povsod zasramovane, preganjane od poulične sodegre kamenjane, od italijanskih vrstnic opsovane, svariijo svoje sorojakine, naj ne sledijo njihovu vzgledu.

Doplačevanje 20% k valuti so ustavili, v Trstu naloženega denarja ne izplačujejo, sklicujoč se na neko naredbo, ki je nihče ne razume. Čet, da se porabi denar za narodno posolito, slovensko ljudstvo pa silijo laški uradi k podpisovanju tega posojila. Pri aprovizaciji prihajajo na dan nečuvane goljufije. Častniki sleparijo kjer le morejo in oni morejo v takih odnošajih slepariti povsod. K vsemu temu pa se razlašuje od 1. aprila naprej že znana italijanska raciknizacija življenjskih potrebščin, po domače povedano gladovanje, izčrpanje in sistematično izpodkopavanje narodovega zdravlja.

Oh, Bela Kuni, ti si bil še samaritan v primeri z italijanskimi Af-gani!

P. P.

Evolucija sovietske Rusije.

Terorizem je v Rusiji ponehal. Ruski sovjeti so si pridobili največ znanja s tem, da so radikalno rešili agrarno vprašanje. Narod radi tega sicer ni postal boljševikom pri-lazen, ali jih ni, — kar je važnejše — zrušil z vlade. Kmetje, ki tvorijo v Rusiji 80 odstotkov prebivalstva, so konservativni, se ne mešale radi v strankarske zadeve in hočejo, da se jim da pravice ter da se jih pusti na miru. Zato ni uspelo nobeni protiboljševiški skupini, da bi si pridobila zaslonbe v ruskem kmetu. Mnogo je pomagalo zmagi sovietske Rusije nad protiboljševiškim elementi i delstvo, da niso imeli protiboljševiški nobenega konkretnega cilja, temveč da so pod nekim meglenim idealom »osvobodjenja« prikrivali popolnoma nazadnjaške caristične cilje.

Skozi vse te težkoče se je boljševiška Rusija preborila in v borbah — izpremenila. Da je preživel ruski sovietski sistem od svojega začetka do danes evolucijo, ki mora biti jasna še tako površnemu zasledovalcu ruskih razmer, tega ne priznava samo svetovno časopisje, ki je o dogodkih v Rusiji avtentično in dobro

poučeno, to vam potrjuje tudi kongres sovjetov, ki se je pred kratkim vršil v Moskvi.

Na moskovskem kongresu je poročal predsednik sovietskega gospodarskega sveta o položaju, ki se v njem nahaja ruska država. Brez prikrivanja je Rikov povedal, da prihaja med meščani in kmeti do nesporazumljenj. Kmetje prete mnogo-krat ustavljajo preskrbo mest z živili. V nekaterih primerih se je to tudi zgodilo. In s tem so se vsi poskusi komunicacije gospodarstva razbili.

Sovijski poverjenik za trgovino, je dejal, da ni mogoča vzpostaviti gospodarskega življenja države na temelju komunističnih načel. Za Krasinom pa je govoril Lenjin takole:

V gospodarstvu in v industriji je treba izvesti isto, kar se je izvršilo v vojski. Princip kolektivizma se mora zopet umakati načelu individualizma. K temu nas sili gospodarski razvoj države. Kolektivno delo, ki je osredotočeno v sovetih, ne more pospeševati produkcije v tistem obsegu in s hitrostjo, ki jo zahtevajo današnji časi. Treba je torej energično delati in omejiti oblast in delokroge tvorniških sovetov ter poveriti upravo tvornic posameznim vodjem, ki bodo imenovani od sovetov. — Po Lenjinovem govoru je zahteval še Trocki militarizacijo obrti in obligatorično delo.

Moskovski kongres sovjetov nam je torej priča, da so boljševiki v Rusiji pomeli z ekstremnimi zahtevami ter postavili na njihovo mesto časa in potrebi odgovarjajoče uredbe. Ruski boljševizem je torej preživel dobo revolucijske krize, pričel se je preobraziti brez nasilja in to je poleg vseh drugih tudi znak, da se sovijska Rusija resno konsolidira. In ta začetek konsolidacije ji utegne postati prva ura novega normalnega življenja.

Odkod izvira draginja?

Časopisje, ki je v službi sedanje vlade na vsa tista kriči, da vlada zatira draginjo, odpravlja izvoznice in da uvaža v državo mir in red.

Evo resnice: Beograjski listi poročajo po službenem obvestilu glede izvoza to-le vest:

Po sklepu ministrskega sveta od 9. t. m. ki začasno ureja naš izvoz do nove uredbe je minister za trgovino in industrijo pooblaščen:

1. Da s svojimi dovoljmi dopušča izvoz predmetov, ki ne služijo prehrani v državi in jih je dovolj za potrebo v državi.

2. Istotako hoče izdati izvoznice za:

- a) 150 vagonov železa;
- b) 50 vagonov sira domačega izdelka (kačkavali);
- c) 50 vagonov masla;
- d) 100 vagonov železa.

Izvoz se bo dovolil proti izvoznim carinam in zdravi valuti in sicer bo plačati od jaja za 1 vagon 50.000 dinarjev, za sir ali maslo za 100 kg 400 dinarjev; za želez 80 dinarjev za 100 kilogramov.

3. Ob selitvi iz dežele se ne zahteva nobene izvozne dovolje za stvari dokazane lastnine, ki ne služijo prehrani ali niso za izvoz prepovedane po posebnem ukazu. V takih primerih izda dovoljenje za najpotebnejša živila minister za prehrano.

Prošnje za izvoz gori navedenega blaga se sprejemajo od 1. marca dalje neposredno pri ministrstvu trgovine in industrije, dokler se ne izčrpa določene količine.

Zdaj naj vsakdo sam presodi, kdo povzroča draginjo; ali samo veržniki ali tudi vlada.

Prevrat v Nemčiji.

Vzhodna Pruska za novo vlado.

LDU Berlin, 14. Wolffov urad poroča: Višji predsednik Vzhodne Pruske Winnig in poveljnik obrambnega okrožnega poveljstva št. 1 general von Essdorf sta državnemu kancelarju Kattu poslala brzojavko kjer se veli, da se je preobrazila vlada dosežaj izvršila brez krvotila. V Berlinu in po vsem Pruskem je mir. Priznavamo novo vlado kot imetnico resnične moči in jo bomo podpirali v izvedbi njenega obljubljenega programa.

Južni Nemci za novo vlado.

LDU Berlin, 14. Wolffov urad javlja: Kakor doznavamo, so tudi južnonemški polki stopili na stran nove vlade. Dosedanji poveljnik je pobegnil. V Drazdanih se je tudi general Merker izrekel za novo vlado, nakar so voditelji prejšnje vlade Ebert, Noske in Bauer zapustili Drazdane in odpotovali dalje proti jugu. Dospeli so baje v Stuttgart.

»Republika je dejstvo.«

LDU Berlin, 14. Državni kancelar dr. Katt je imel danes pred zastopniki

časopisja govor, v katerem je izjavil, da meni vlada, da je republika dejstvo, katero mora Nemčija priznati. Vlada da je uverjena, da le hitri povratek k ustavnemu stanju omogoča mirno nadaljevanje dela. Zato hoče vlada, da se volitve izvedejo kar najprej.

Hefferich zunanji minister?

LDU Berlin, 14. Pogajanja med vlado in političnimi strankami so se razbila. Mesto zunanjega ministra so ponudili generalu Winterfeldu in von Radewitzu. Oba sta odklonila ponudbo. Sedaj se baje vrše pogajanja s Hefferichom zaradi prevzeta tega ministrstva.

Listi zopet izidejo.

LDU Berlin, 14. Iz verodostojnega vira se doznava, da so ukinitelj odredbe zaradi varnostnega zapora. V zaporu ostaneta samo Letit od centralne komunistične stranke in princ Joachim Albrecht. Vlada je izjavila, da ne namerava na nikakršen način cenzurirati časopise. V ponedeljek 15. t. m. smejo zopet iziti vsi časniki, tudi »Vorwärts« in »Freiheit«.

Beleške.

Načrt za ustavo.

naše države je poverjen posebni Komisiji, ki je sestavljena iz vseučiliških profesorjev. Komisija, ki je s svojim delom že začela, bo izdelala vse osnovne, politično-upravne in druge zakone, ki so v zvezi z ustavo. Poleg glavne delujeta še dve komisiji. Ena izmed njih se peča s finančnimi vprašanji, ki segajo v kompetenco poedelnih oblasti v ustavnem okvirju dodeljene samouprave. Za člane komisije so imenovani: dr. Milan Teodorović, dr. Ernest Tartaglia, Milorad Popović in Danilo Manić. — Minister za konstituanto in izenačenje zakonov namerava obrazložiti še eno komisijo geografov in prometne - gospodarskih strokovnjakov, ki bodo razdelili državo na upravne oblasti po gospodarskih in zemljepisnih momentih kakor bo to v prvi vrsti želelo ljudstvo.

Financ Nemške Avstrije.

Proračun Nemške Avstrije se je od julija 1919 že dvakrat spremenil in izdatki vsakega izdatno zvišali. Dočim je izkazoval juljski budžet 5 milijard primanjkljaja, se je zvišal primanjkljaj v decembru na 7 milijard in znaša po zadnjem proračunu že skoraj 9 milijard. Skupni dohodki znašajo 4 milijarde, samo za uradniške plače pa se bo rabilo čez 5 milijard, tako da ne zadostujejo skupni državni dohodki niti za uradniške plače. Vlada je dobila pooblastilo, da vporabi kredit 8 milijard, ki pa se bo vporabil po večini v ne-produktivne svrhe. »Nene Freie Presse« končuje svoj komentar tako: »V tem katastrofalnem proračunu sta dve tretjini izdatkov nepokriti in se bosta krili samo z re-prestano vporabo stroja za tiskanje bankovcev.

Dunajčani se se rešili in z njimi Dunajčanke.

Ne mislimo tu nemških Dunajčanov, ki sedaj trpe glad in bedo. Za one naše ljudi nam gra, ki so do prevarne s telesom in z dušo služili na Dunaju, v Gradcu in drugih nemških centralah.

Dobro jim je bilo prej tam; na važnih mestih so sedeli in avanzirali; nam se včas dovolili le avdience. Zdaj so v domovini in zopet sede na važnih mestih ter nam dajejo avdience. Rešili so se; srečni so.

Ni dvoma, da so si nekateri teh uradnikov na svojih centralnih dunajskih mestih pridobili strokovno širši pogled in da so vsled tega usposobljeni za vodstvo uradov. Ali o čemur dvomimo, je to da bi samo oni bili za to sposobni, zlasti če so v svojih službah že »osiveli«. V prevratnih časih je bolje, da ljudje nima preveč »zgodovine«, da niso preveč birokratizirani na uradnega šimlja. Dr. Žerjav ni vodil nobenega dunajskega ali graškega centralnega urada in vendar se je izkazal na čelu celotne uprave slovenskih pokrajin. Baš zato, ker ga ni netila nobena birokratska šablona, zato je mogel življenje snovati.

Naši Dunajčani — to je tip! — pa se niso v domovino vrnili sami, ampak so s seboj pripeljali svoje nemške gospe in celo pestunje.

Ulica x v Ljubljani je prav solnčna. Pa pobji tja ob 2. uri popoldne. Samo nemške gospe in »guvernantke« se z otroškimi vozički izprehajajo, to so rodbine naših višjih uradnikov in ... sicer pa rajše molčimo. Za njih so se z vso silo in s pretnjo uličnih demonstracij rekvirirala stanovanja. Ne, to ni v redu! Kdor ima tulo, po-

tušeno rodbino, la ne zida naše države, najsi je za svojo osebo tudi dober birokrat ali učenjak.

Nemštvo si bo pri nas s časom

Jugoslavija.

Reltev mirovne pogodbe z Nemčijo.

LDU Beograd, 14. »Politika« piše: Večina poslancev v odboru za mirovno pogodbo z Nemčijo je mnenja, da se mora ta pogodba takoj rešiti, ker jo je naša delegacija v Parizu ratificirala ter so naši predstavitelji vstopili v mednarodno komisijo za obnovo.

Osnutek o volilnih izpremembah odobren.

LDU Beograd, 14. Državni svet je po tridnevni razpravi odobril zakonski osnutek o volilnih izpremembah in popolitvah ter mirovno pogodbo z Avstrijo brez vsakršnih pripomb.

Carnegiejev fond za beograjsko vseučilišče.

LDU Beograd, 14. Včeraj je prešla uprava beograjskega vseučilišča brzojavko, da je Carnegiejev fond odredil 4 in pol milijonov dinarjev za knjižnico beograjskega vseučilišča. Od te vsote se bo porabil del za zgradbo velike biblioteke, ostalek pa za nabavo knjig in oprave.

Razna poročila.

ROMUNIJA PRISTALA NA PREDLOG SOVIJETSE RUSIJE.

LDU Beograd, 14. »Politika« javlja iz Bukarešte: Ker je romunska vlada pristala na predlog ruske sovietske vlade, da začne mirovna pogajanja, je poverjenik za zunanje posle Čičerin poslal predsedniku romunske vlade Vajdi brezlično brzojavko, v kateri predlaga Harkov za mesto, kjer naj se vrše pogajanja. Čičerin je naznačil, da se mora pogajanja udeleževati tudi ukrajinska sovietska republika kot tretja stranka, ker brez te države, ki meli na Romunijo in Rusijo, ni mogoče rešiti niti teritorialnih niti drugih važnih vprašanj. Poleg tega naznača, da se ukrajinska vlada popolnoma strinja z moskovsko vlado. Verjetno je, da bo romunska vlada pristala na te predloge in da se te dni začne pogajanja.

PROMETNA ZAPORA V AVSTRIJI.

LDU Dunaj, 15. Državni tajnik dr. Paul izjavlja v listu »Sonnen- und Montagszeitung«: Državni urad za promet se je moral odločiti za objavljeno prometno zaporo, ker že dva dni ni prišlo nič premoza iz Nemčije in ker je tudi dovoz premoza iz Čehoslovaške jenjal pred tremi dnevi. Koliko časa bo promet ukine, se sedaj še ne more reči; to je odvisno od razvoja dogodkov v Nemčiji.

Ministrska kriza v Italiji.

LDU Rim, 15. marca. Agencija Stefani javlja, da je kralj sprejel demisijo dosedanjega Nittijevega ministrstva in imenoval novo, ki je že prišlo. — Nitti je imenovan interimističnim ministrom za kolonije.

Vladna kriza v Italiji.

Trst, 14. (Izvirno poročilo.) Demisija sedanega kabineta Nittijevega je sedaj oficijelno naznanjena. Vsi ministri so v petek zjutraj na seji ministrskega sveta dali predsedniku Nittiju svoje portfelje na razpolago. Nitti se zelo trudi pridobiti katoliško ljudsko stranko za sodelovanje. V ljudski stranki obstojijo dve strupi, ena za sodelovanje v vladi, druga za samostojno politiko proste roke. Ministrska kandidatura klerikalnega poslanca Mede ni več v ospredju. Nitti je konferiral z don Sturzo.

Splošna železničarska stavka v Italiji.

Trst, 15. (Izvirno poročilo.) Ker ni vlada povoljno odgovorila na zahteve socialističnega železničarskega sindikata, grozi izbruh splošne železničarske stavke v Italiji.

Pomanjkanje premoza v Avstriji.

LDU Dunaj, 13. V sredo, dne 17. marca se v avstrijski republiki radi pomanjkanja premoza ustavi ves železniški promet.

Zavezniki pošljejo v Rusijo posebno komisijo.

LDU Pariz, 15. marca. Svet zvez narodov je v svoji sobotni seji sklenil, brzojavno vprašati rusko sovietsko vlado, ali bi bila pripravljena privoliti, da se odpošlje v Rusijo posebna zaveznika komisija, ki bi proučevala notranje zadeve v sovijski Rusiji, in ali je sovijska Rusija voljna priznati tej komisiji

opomoglo. V obmejnih kraljih se pripravlja. Če ne bo nevest, no, pa bodo na razpolago nemške pestunje naših »Dunajčanov«.

Poletni semester beograjskega vseučilišča.

LDU Beograd, 15. Na beograjskem vseučilišču se je vpisalo za poletni semester 4250 slušateljev, od teh 1200 na filozofsko, 1950 na pravno in 1100 na tehnično fakulteto.

Rekompensacijska pogodba med Jugoslavijo in Madžarsko.

LDU Beograd, 15. Te dni je bila seja madžarskih in naših trgovskih delegatov, na kateri se je razpravljalo o pogodbi med Madžarsko in Jugoslavijo glede izmenjave blaga. Pri tej priliki je bil zmanjšan kontingent blaga, ki naj bi se izvozil iz Jugoslavije na Madžarsko.

Vprašanje Radgone.

Trst, 14. (Izvirno poročilo.) Vsi listi objavljajo poročilo agencije »Stefani« o zadnji poslanski konferenci v Parizu. V tem poročilu je tudi naslednji kratek odstavek glede Radgone: Na zahtevo Anglije je konferenca odločila zahtevati izpraznitev Radgone po Jugoslovanih.

Staljške zaveznikov naoram prevrat v Nemčiji.

LDU Pariz, 15. marca. »Echo de Paris« izjavlja, da je francoski ministriški predsednik Millerand izjavil, da se izprememba vlade v Nemčiji zaveznikov nikakor ne tiče, ker je to popolnoma nemška notranja zadeva. Po Millerandovem mnenju morajo zavezniki samo vztrajati pri tem, da se versailleska mirovna pogodba točno izvede. Na vsak način pa je treba z vojaške strani kaj ukreniti. Zato se maršal Foch preseli v ponedeljek v Mainz. Vsi pariški listi priobčutejo, da so po vesteh iz Berlina zaveznika komisije v Nemčiji popolnoma varne.

LDU Amsterdam, 14. marca. »E-wening Standard«, ki stoji z Lloyd Georgem v dobrih odnosih doznava: Ako bi se sedanje gibanje v Nemčiji razkrinkalo kot poizkus vzpostavitve monarhije, bi bilo zelo verjetno, da bi bilo zavezniki armadom zapovedano, prekoračiti Ren in korakati proti Berlinu. Ako na bi namere revolucionarnih monarhistov ne bile tasne, bi ne prišlo v poštev premikanje čet.

Aretiran vohun madžarskih belih teroristov.

LDU Pečuh, 13. Včeraj so pripadli v zapore novosadskega sodnega stola vohuna madžarske vlade Kosta Jankoviča, ki je bil v Pečuhu te dni aretiran in o katerem je dognal komisar obmejne policije, da je v službi madžarske bele garde. Kosta Jankovič je aktivno sodeloval v tajni organizaciji aretiraneza polkovnika Riefla. Jankovič je sam brez vednosti naših oblasti prepeljal z vozom 36 baranjskih komunistov na Madžarsko in jih izročil belim gardi v svrhu usmrtnice. Pri preiskavi se je dognalo, da je vohun madžarskega vojnega povelništva v Kološvaru. Z njim so aretirali več njegovih tovarišev.

Obsežna amnestija na Francoskem.

LDU Pariz, 12. Francoska vlada je povodom nastopa predsednika Deschanelle predložila zbornici amnestijski zakon, ki odpušča kazni za v vojni zagrešene zločine civilno in vojaškopravne narave.

Varstvo manjšin v Turčiji.

LDU Pariz, 12. Po vesteh iz Londona se je vrhovni svet v včerajšnji seji bavil z omili ukrepi, s katerimi bi se čuvala manjšine v turški državi. Varstvo manjšin bo poverjeno zvezi narodov.

BORZA.

LDU Zagreb, 15. marca. Devize: Berlin 200—210, Italija 920—930, New York 15.700—15.900, Pariz 1240, Praga 195—200, Švica 2550, Dunaj 64—65. Valute: dolarji 15.200 do 15.400, avstrijske krone 60—66, rublji 210—223, čehoslovaške krone 180—195, 20 kronski zlati 565, francoski franki 1130, napoleondori 562 do 565, marke 225—240, leji 240 do 245, lire 830—855.

Dnevne vesti.

Po Jugoslaviji potuje je dni v študijske svrhe odličen angleški publicist mr. A. L. Kennedy. Imeli smo čast seznaniti se z njim o priliki sob. sokolske akademije v "Unionu". Predstavnik uglednega angleškega tiska je zelo občudoval vežbe, ki jih je sestavil za posebno svrhu na letošnjem zletu Sokolskega saveza S. H. S. v Pragi g. Stane Vidmar. Vežbe, ki slikajo ob spremljavi godbe izbruh vojne, kateremu sledi pobitost in obup našega naroda, prebujanje, osvoboditve in medlenje, so angleškega gosta naravnost zadivile. Mr. Kennedy se vrne s potovanja po naši državi zopet v Slovenijo, kjer namerava posvetiti življenju našega naroda še več pozornosti.

Nasilne rekvizicije nemške vlade v bližini naše meje. Nemška deželna vlada štaterska je sporočila deželni vladi za Slovenijo in okrajnemu glavarstvu v Mariboru, da se bodo vršile prihodnje dni z žandarmersko asistenco nasilne rekvizicije žita in živali v političnem okraju radgonskem tudi v bližini jugoslovanske meje. Ker ni izključena uporaba orožja, se jugoslovansko ljudstvo ob meji opozarja na to, da se ve ravna.

Poziv ljudstvu! Deželna vlada za Slovenijo poziva vso javnost, da podpira v njegovem poslovanju urad zoper naviljale cen, verižnike in tihotapce. Vsako naviljanje cen, veriženje in tihotapstvo naj se s podatki in takoj naznani temu uradu. Omenjeni urad je izrekel od 2. januarja 1920 do danes v Ljubljani že 65 pravomočnih razsodb, zaplenil goveje živine, konj, prašičev, več usnja, čevljev, manufakture, vina itd. Olohe ki jih oddaja v prid ubožnim slojem v Sloveniji znašajo do sedaj 203.610 K. Po kavarnah in gostilnah se vrše večkrat pogoni in pregledanje se prenočišča ter hoteli. Zasadeni verižniki, ki niso pristojni v Ljubljano so izganjeni. Ljudstvo, ki je ves čas zelo aktivno sodelovalo, pri poizvedbah, naj prijavlja tudi nadalje vsak slučaj s podatki imenovanemu uradu. Le tedaj če se bodo brezobzirno odkrivali dragoletniki, verižniki in tihotapci, bo mogoče iztrobiti te nezdružne prikazni. Uradu zoper verižnike bo vlada njegov delokrog še razširila in ustanovila ekspoziture ob meji. V korist vseh slojev bo, če se bo javnost vladnemu pozivu v najizdatnejši meri odzvala.

Glede samonemskih pečatnikov pri nekaterih poštah uradih v Sloveniji nam poštno in brzojavno ravništvo pošila sledeče polasnilo: Radi težavnosti in drage nabave materiala smo dali pred vsem izklesati pri dvojezičnih pečatnikih nemško besedilo. Ko smo dobili iz inozemstva — pri nas ne vrste industrijskih izdelkov — pečatnike brez besedila, smo jih dali zaporedoma, vsaj za večje poštne urade, napraviti s samoslovenskim besedilom. Uradi z večimi dnevnimi pečatniki so dobili nalog, da vpošljejo zaporedoma dnevne pečatnike s samonemskim besedilom, semkaj v pregrajevanje, ker vseh enakih niso mogli pogrešati iz službenih ozirov. Graviranje in pregrajevanje izvršujeta g. Černe v Ljubljani in Uznik v Borovljah. Razumljivo je, da ni bilo mogoče kar čez noč izdelati nad 1000 dnevnih pečatnikov, zlasti radi tega, ker delata ti tvrdi tudi za druge oblasti. Sicer pa je zmanjkalo tudi graviranih (pečatnikov na kolo brez besedila, na katerih se je izklesal graver legend) kati na Dunaju smo vzeli zadnje (80), ki smo jih sploh še mogli dobiti. Glede takozvanih uradnih pečatnikov pa bodi omenjeno, da teh poštne ravništvo ne more dati izdelati, ker se nam centralna oblast do sedaj ni naznanila oblike in napisov.

Občinske volitve v Osijeku. V Osijeku so dobili pri občinskih volitvah od 40 mandatov: 20 mandatov komunisti, 7 Hrv. zajednica, 4 radikalci, 3 trgovci in obrtniki, 3 kleriki, 2 demokrati in enega hišni posestniki. Med drugimi je bil izvoljen tudi en lud, da noče sam sedeti v obč. svetu, ter bo zato svoj mandat oddal. Za župana osiješkega bo izvoljen bržkone arhitekt Vladoje Axman, kandidat trgovcev in obrtnikov, ki so se glede županskega mesta sporazumeli s komunisti.

Prejemki javnih nameščencev v Avstriji. 6. t. m. so se začela v dunajskem parlamentu pogajanja vlade z organizacijami javnih nameščencev radi nove ureditve prejemkov. Posl. Tomšič je v imenu partitne plačilne komisije (za nastavljenice) stavljal sledeče zahteve: 1. Najmanjši prejemek najnižje plačilne stopnje za samskega javnega nastavljenca na Dunaju, t. j. plača, krajevni doplatek, draginska doklada in druge tekoče

doklade skupaj, mora znašati 24.000 kron na leto. Na ta najnižji prejemek 24.000 K na leto se grade vsa nadaljna zvišanja na enak način, kakor v obstoječi plačilni lestvici. 3. Oženjeni nastavljenici dobe vrhutega za ženo in za vsakega otroka draginsko doklado po 1200 K na leto. Ker je vlada izjavila, da na te zahteve ne more pristati, pogajanja še niso končana. Govori se pa, da bodo zaključena z odstopom sedanje vlade, ki izprevidava, da je vodstvo Avstrije brezuspešen trud.

Izvažanje prašičev: Ko je pri nas velika draginja in pomanjkanje mesa, se izvažajo v Italijo vsak dan prašiči in ovce. 11. t. m. je čakalo zopet 128 prašičev na odhod v Italijo. Med službujočim osebjem je vladala velika nevolja. Radovedni smo, kdo daje dovoljenja za izvažanje živine posebej v časih, ko se pri nas mesa le malo dobi in je še tisto dobro »zabeljeno«. Ko si marsikateri domačin vsled dragine ne more privoščiti mesa, se izvažajo naša živali našim sovražnikom — Italijanom.

Zadružna šola v Beogradu. Glavna Zadružna zveza v kraljevstvu SHS priredi letos v Beogradu dvomesečni zadružni tečaj za zadružne revizorje in organizatorje.

Enkratni kratki potresni suhek se je čutil 10. t. m. v ormoškem okraju. Čulo se je tudi bobnenje.

Okrožno zdravniška služba je razpisala v St. Jurju ob lužni železnici, interesenti se opozarjajo na razpis v Uradnem listu.

Ljubljana.

Manifestacija na dan ustanovitve Jugoslovanske matice dne 21. t. m. Po zborovanju v "Unionu" se vrši sprevod po mestu. Udeležijo se ga vse kulturne, strokovne in politične organizacije iz Ljubljane in okolice. Tozadevni sestanki vseh organizacij se je vršil v nedeljo, dne 14. t. m. v mestni posvetovalnici. Obhoda po mestu se udeležijo godba dravske divizije in Zveze jugoslovanskih železnkarjev, Sokoli in Orli v kroju, jezdec, vse ljubljanske in okoliške kulturne, strokovne in politične organizacije brez ozira na strankarsko pripadnost, društvene zastave, pevski zbori, skupine narodnih noš, ljudstvo iz okolice na vozovih itd. Vsaka organizacija ima svoje zbirališče na določenem kraju in potem v vrstah prikoraka ob 10. pred "Unionu", kjer se uvrsti v sprevod. Vse organizacije naj zato takoj določijo svoja zbirališča in to objavijo v časopisih. Potrebni so takojšnji sestanki in razgovori pri posameznih organizacijah, da bo številen in discipliniran nastop. Vsaka organizacija bo v sprevodu označena z napisom. Napis se bodo dobili na mestnem magistratu v nedeljo zjutraj ob 9. ur. Organizacije naj imenoma določijo onega, ki bo nosil napis. Reditelji v sprevodu bodo visokošolci. Prihodnji sestanek vseh ljubljanskih organizacij se vrši v četrtek ob 10. uri zvečer v mestni posvetovalnici. Posebni vabil se ne bo razpošiljalo. Vabljeni so vse organizacije, ki jim je pri srcu neodrešen del naše domovine. Vsaka organizacija naj pošlje po enega zastopnika. Manjkati ne sme nihče. Na sestanku v četrtek se bodo podale podrobne direktive za nastop v sprevodu.

Z ljubljanske univerze. Dne 15. t. m. se je zaključil zimski semester. Semestralne počitnice trajajo 14 dni, na kar se prično velikonočne. Letni semester se prične dne 6. aprila t. l. z Inskripcijo, ki traja od 6. — 17. aprila, dne 19. pa se prične redna predavanja. V zimskem semestru je bilo vpisanih 695 slušateljev, med temi 23 izrednih. Z letnim semestrom se odpre tudi popolna juridična fakulteta.

Ravnateljstvo Dokler-Stuolca v službi — orlovske organizacije. Z ozirom na notico, približno pod zgornjim naslovom, nam g. ravnatelj drž. učiteljskega A. Dokler pojasnjuje: Popolnoma izmišljena je trditev, da bi bil jaz razdeljeval ali dal razdeljevati med mladino na pripravnici in vladni listke z vabilom k priključitvi k izvenšolskim tolovadnim vajam. Ravnotako neresnična je seveda tudi trditev glede g. prof. M. Stupica. Res pa je, da sem dal na tozadevno prošnjo — v zmluski določbe Višjeje šolskega sveta z dne 4. januarja 1919, št. 147 — dovoljenje, da sme orlovski naraščaj dvakrat na teden uporabljati tukajšnje telovadnico.

Francoski kardinal Dubois v Ljubljani. V nedeljo zjutraj ob polu 7. je dospel v Ljubljano francoski kardinal Dubois, ki se vrača s posebnimi misli v Orientu preko Beograda — Zagreba — Ljubljane v domovino. Na glavnem kolodvoru so ga sprejeli

knezošof dr. A. B. Jekić, predsednik dr. Broje, župan dr. Ivan Tavčar ter drugi zastopniki vseh oblasti in civilnih oblasti. V njegovem spremstvu se nahajata tudi dva škofa, msgr. Lohbert iz Gope in msgr. Grento iz Le Mans, dalje več tiskarjev in dva meniha, lazarist o. Lohry in dominikanec o. Berré. Kardinalova misija je po nalogu francoske vlade obiskala francoske misije, šole in bolnišnice v Iztoku, v Palestini, Carigradu, na Orskem ter v Romuniji. — Namestnik zunanjega ministra Spalajković je odlokal kardinala z redom Sv. Save I. vrste, oba škofa z istim redom II. vrste, ostale člane misije pa z nižjimi redovi. Pod okriljem KSZ in »Orlov« je bila na čast visokemu gostu v nedeljo ob 4. popoldne slavnostna prireditev v veliki dvorani »Uniona«. Na pozdravne nagovore je kardinal Dubois odgovoril francoski. Včeraj se je kardinal odpeljal dalje proti Rimu.

Poset žrebčarne. Ker se razširja med konjereji neresnična vest, da je zabranjen vstop v žrebčarno in žrebišče, naznanjamo, da je dovoljen vstop vsakemu, če se priklani na žrebčarno pri straži, v žrebišče pri podčastniku; to pa zaradi tega, da ne hodijo nepoklicanci in dvomljivi elementi v žrebčarno, pa tudi iz varških in veterinarskih ozirov. Po veljstvo žrebčarne.

Glasbena Matica. Koncert ruskih opernih pevcev v sredo 17. t. m. v "Unionu" obsega sledeče ruske izvirne klasične skladbe: 1. del: 1. a) Olinka: »Nočnoj smotr«, fantazija; b) Borodin: »Spev iz opere »Spetska knjeznica«, poje basist Marijašec. 2. a) Grečanjikov: »Stepu kdu ja unlofu« (Hodin po žalostni stepi); b) Rahmanjinov: »Sirenja, romanca; c) Rimski-Korjakov: »Burnole morje«, romanca, poje sopranistinja Tatjana Rozova. 3. a) Musorgski: »Arja Saklova iz opere »Hovansčina«; b) Rahmanjinov: »Ja ne proroke«, romanca, poje baritonist Andrej Selkov. 4. a) Olinka: »Prostje«; b) Rubinstein: »Plela, plela ptasčka«, dvospev, poleta Rozova in Marijašec. 5. del: 5. a) Čajkovskij: »Arja Roberta iz opere »Jolanta«; b) N. prasniki serena iz opere »Don Juane«, poje baritonist Andrej Selkov. 6. a) Arenskij: »V polusnie«, romanca; b) Čajkovskij: »Zabid tak skoro«, poje sopranistinja Tatjana Rozova. 7. a) Čajkovskij: »Romanca«; b) Rubinstein: »Zelanie«, romanca, poje basist Evgenij Marijašec. 8. a) Olinka: »Ne iskušat menta bez nudi«; b) Dargomizskij: »Vanika i Tanjaka«, dvospev, poleta Rozova in Marijašec. 9. a) Dimitrijev: »Na severie dikome«; b) Dargomizskij: »Nočevala Tučka«, trospeli, poje Rozova, Selkov in Marijašec. K.

Društvo slušateljev filozofske fakultete v Ljubljani. Semestralni občni zbor se vrši v sredo dne 17. t. m. ob 10. uri dop. v univerzitetni predavalnici, Kongresni trg. Vsi, vse!

Redni občni zbor maturantskega društva poštne prometnih in čekovnih uradnikov se vrši 18. marca ob 20. uri pri Mraku.

Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«. V torek ob 7. uri zvečer ženski, ob pol 8. uri moški zbor. Vsi! Odbor.

Društvo drž. uslužbencev kralj. SHS ima odborovo sejo v sredo 17. t. m. ob 8. uri zvečer v običajnem lokalu. Nujno. Polnoštevilo.

Društvo zasebnega uradništva Slovenije je dobavilo večlo množino črnih in rumenih ženskih čevljev po zelo ugodnih cenah. Članice, ki žele čevljev naj se zgleda v društveni pisarni ob uradnih urah. Čevlji se oddajajo le proti takolštemu plačilu, k.

Prvi jugoslovanski citrarski klub »Favorita« v Ljubljani naznanja vsem privraticem in prilaticem te godbe, da sprejema klub člane, ki se nameravajo v tel godbi izobraziti. Kdor želi pristopiti, naj se javi v klubovih prostorih v Ljubljani, Tabor 5, pritišče levo. Prilave se sprejemajo pisмено ali ustmeno med 3.—4. popoldne vsak dan in zvečer ob 7.—8.

En vagon moka in en vagon pšenice je zaplenil centralni verižniški urad po svojih organih zadnjo soboto na južnem kolodvoru.

Usoda starih bankovcev. Na velikem špediterskem vozu so večkrat dopolnile prepečene iz glavne blagane delegacije ministrstva financ v podružnico Avstroogrške banke nad 20 velikih vrec starih, zamenjanih bankovcev. Voz so spremljali 4 volaki z nasajenimi baloneti.

Naviljalka cen mleku. Franciška Tomšič iz Brezovice je bila obsojena na 1000 K globo in 14 dni zapora, ker je dne 13. t. m. prodajala v Solskem drevoredu mleko po 8 K

liter. Izgovarjala se je, da so ji gospodine same toliko ponudile.

Vodnikov trg. Zopet žepna tatvina! Gospod Pavli Kunčević, stanujoči v Komenskemu ulici 14, je žepni tat ukradel denarnico s 365 K in drugimi aprotizacijskimi papirji.

Razgrajati in tatovi. Tatovi so začasno omeili svoje delovanje, pravilo, da verižništvo donaja tem temnim elementom večje dohodke in da jim je zadnji veliki, polmilionski vlom v Siski pripravil večmesečno brezskrbno življenje. Policija teh ptičev ni izsledila. Veliko pregledavice pa napravljajo policijski razgrajalci, ponočniaki, biciklisti, šoferji, dijak srednjih in meščanskih ljudskih šol. Kar 130 aktov čaka rešitve na mizi nekakega uradnika tam pod streho ljubljanskega policijskega ravnateljstva.

Maribor.

Mariborskim Nemcem se ne godi slabo. Vsak tujec, ki pride k nam, se čudi, da jugoslovanske oblasti tako milo postopajo tudi z najzagrizenejšimi hujšakci. Dovolj se jim vse, kar si poželijo. Njihove prireditve, združene čisto s protidržavnim hujškanjem, se vršijo neovirano, napise v izloženih oknih imajo nemški trgovci samo v nemškem jeziku itd. — Pravični sicer moramo biti, toda ne premehlji, da nam ti Nemci, ki smrtno sovražijo vse, kar je slovenskega, ne zrastejo čez noč preko glave.

Glasbena Matica v Mariboru. Na novo ustanovljeni društveni orkester, ki šteje nad 50 sviračev, priredi dne 20. t. m. ob 20. pod vodstvom g. Topiča svoj prvi koncert v Odtzovi dvorani. Sodeluje koncertna pevka sopranistinja gospa Lovsetova.

Razpisani trafiki. Tobačna glavna trafika v Mariboru, Aleksandrova cesta 77 je do 7. aprila 1920 potom javnega natečaja razpisana. Enoletni kosmatni dobiček je znašal 8771 K 55 vinarjev. Položiti se mora predno se ponudba izloči, 800 K jamščine.

Tobačna glavna trafika v Mariboru. Mariborska ulica 12 je do 7. aprila 1920 potom javnega natečaja razpisana. Enoletni kosmatni dobiček je znašal 7418 K 5 vln. Položiti se mora predno se ponudba izloči, 700 K jamščine.

Oftalna licitacija mesa. 18. t. m. se vrši pri puikovski okružni komandi v Mariboru oftalna licitacija mesa za garnizijo Maribor. Interesenti naj se javijo ob 10. uri predpoldne pri tej komandi. Dnevna potreba najmanj 1000 kg.

Več slučajev osepnice se je pojavilo v okolici Maribora. Raditega se pozivlja mariborsko prebivalstvo, da se podvrže kolikor mogoče hitro v smislu oblikatoričnega cepjenja, cepljenja, ki edino ščiti pred to boleznijo.

Celje.

Objave v območju mesta Celja same v slovenskem jeziku. Mestni svet je v seji 11. t. m. sklenil: Vse objave v območju mesta Celja so dovoljene izključno v slovenskem jeziku in naj se objavljajo klerkoli ali kakršenkoli način, bodisi z javnim nabitem kot lepaki na zidovih, bodisi v izlozih.

Velik simfoničen koncert v Celju. Mariborska divizijska godba priredi 18. t. m. ob 8. uri zvečer v veliki dvorani hotela »Union« v Celju pod vodstvom kapelnika g. F. Herzoga simfoničen koncert.

Dva tihotapca z zlatom je celjska policija prišla dne 11. marca v gostilni gospoda Zumerja na Glavnem trgu. In sicer sta to zakonnega Rajmund in Marija Grilanc iz

Sežane. Kupovala sta po mesu zlatino, da bi jo spravila preko meje v Italijo.

NSS.

Nadželstvo NSS. Danes v torek ob pol 20. uri seja v strankni pisarni.

Aprovizacija.

Telečje meso: »Vnovčevalnica za živino in mast« v Ljubljani bo prodajala danes v torek 16. t. m. na prosti stojnici telečje meso. Kilogram sprednjega mesa velja 17 K, kilogram zadnjega mesa velja 18 K za kg. Vsaki stranki se bo izročilo največ dva kilograma mesa.

Gledališče.

»Venec priznanja.« G. dr. K. D. se je v 62. številu »Napreka« spotalni nad opazko, ki jo je prinesla »Jugoslavija« o venec priznanja, kateri je bil poklonjen g. Danilu ko je prvi nastopil kot Shylok v »Beneškem trgovcu«. Jaz iz srca rad privoščim g. Danilu venec priznanja; prejme naj ga pa takrat, ko ne bodo pisale kritike o njegovi igri »da je g. Danilo razvojne črte v Shylokovem karakterju malce preslabo zarisal.« S. K.

Iz gledališke pisarne. V torek, dne 16. marca se vprizori v opernem gledališču delavska predstava »Hoffmanove pripovedke« za izven abonementa. Vstopnice se dobivajo v predprodaji prosvetnega društva »Svobode«.

REPERTOAR LJUBLJANSKEGA GLEDALIŠČA.

Opera.

16. marca torek: »Hoffmanove pripovedke«, delav. pred. izven ab.
17. marca sredo: zaprto.
18. marca četrtek: »Ksenija-Pagliacci«, ab. A.
19. marca petek: »Netopir«, izven ab.
20. marca sobota: »Ksenija-Pagliacci«, ab. B.

Drama.

16. marca torek: zaprto.
17. marca sredo: »Beneški trgovec« (Osipovič), ab. B.
18. marca četrtek: »Beneški trgovec«, urad. pred. izven ab.
19. marca petek popoldne: »Beneški trgovec« (Danilo), izven ab.
19. marca petek zvečer: »Nora«, izven ab.
20. marca sobota: »Vrag«, ab. C.
21. marca nedelja popoldne: »Beneški trgovec« (Danilo), izven ab.
21. mar. nedelja zvečer: »Vrag«, izven ab.

Književnost in umetnost.

»Priroda«, popularni časopis hrv. prirodoslovnega društva. Izšao je 3. broj sa sledječim sadržajem: A. Strindberg: Kako je Modruška naša žutina. — R. Slade — Šilović: Tornado u Trogiru. — Szavits — Nossan: Upotreba seismometra — Zvezdano nebo. — Pabirci. — Razgovori. Preplata 20 K, daci i učitelji 12 K. Šalje se »Priroda«, Demetrova 1. Zareh.

Ivan Cankar: Moje življenje. Kot 13-15. snopič Narodne knjižnice. Ki jo izdaje Zvezna tiskarna v Ljubljani. Je izšla znamenita Cankarjeva knjiga Moje življenje. Knjiga priobčene 16 črtic iz detinskih let in 19 novelic iz poznejše dobe pisatelja. Z je Cankarju lastno mojstrsko roko opisane pisateljevo življenje in svoja opazovanja življenja in družabnega reda. Knjiga je v vsakem ožiru zanimiva in znamenita.

Pokrajinske vesti.

Kranj. Dramatični odsek srednješolske organizacije »Preporod« je vprizoril v nedeljo dne 7. t. m. v Kranju v »Narodni Čitalnici« dve predstavi. Obakrat se je igrala Pinčgarjeva »Veriga« s prav dobrim uspehom.

Z Bleda. Na tozadevno notico v Slov. Narodu z 15. pr. m. je treba resniti na ljubo povedati par besedi. Pričeti hočem tam, kot prične »Narodova« dopisnik. Drevored, ki ga omenja dopisnik v takih superlativih, obstoji iz zelo mladih dreves, ki ne morejo dati absolutno nobene sence. Ta drevesca bodo zaslužila ime drevored morda v 30 letih. A še to je zelo dvomljivo, ker so nasajena preblizu tratoarja. Predno je nastal ta »drevored« so stali ob cesti kofarji orehi, ki so dajali dovolj sence. Te je pa isti gospod leno posekal, ker je orehov les seveda danes zelo drag. Pregledal sem tudi novo kavarno, ki se postavlja na prostoru, po katerem tako hrepeni dopisnik. Res je, da na

prvi trenutek zastre pogled na jezero, toda spodnja pot k jezertu ostane prazna. Poleg tega je na obeh straneh kavarne dosti prostora za razgled. Vse zbadljivke na to kavarno so tako prozorne, da se jim smeli cel Bled. Lastnica kavarne je rodom Blečanka, njen soprog pa Slovak. Poročila sta se med vojno in takili zakonov imamo tudi v ostali Sloveniji nečesto. Mož se ni vtikal nikdar v politiko in je obče spoštovan kot poštenjak.

Jezerško. (Roparski umor.) Dne 10. t. m. je bil na Jezerškem vrhu umorjen in oropan pošto vozeči postillon Matevž Stular. Jezerški orožnik je našel drugega dne v bližini, kjer se je zgodil umor, raztrešeno pošto. Roparski morilec je bil izsleden in aretiran od orožnikov pliberske postaje.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Anton Pesek.
Tisk »Učit. tiskarne« v Ljubljani.

Proda se:

Prodaja poplačane novo mo-
demo jedilnice za 65.000 K in spal-
nico za 52.000 K. Naslov pove uprav-
ništvo lista. 373

Prodaja brek za 12 oseb. Voz
v dobrem stanju. Florjan Ahman.
Bled. 375

Razno:

Koja stranica bi sprejela starejšega
umirovljenega uradnika v do-
murno oskrbo; prihranjeni imamo
nekaj tisoč kron, kateri po moji smrti
ostanejo last oskrbovalca. Vjekoslav Ra-
dčič, Radna na Savi. 374

Stenografsko sprejme dr. Ign.
Janc, odvetnik v Murski Soboti. 376

Anton Žnidaršič

ključavničarski mojster
priporoča svoje obrt slavemu obd-
stava za vsa od spadalajoča dela. Točna
in solidna postrežba in po najnižji
ceni. Sprejme se tudi vajence.
Zaloška cesta 15. Ljubljana.

POZOR!!!

Proda se 2 omari, 2 postelji, 1 deko-
racijski divan, 1 strel za pletenje, 1 že-
lezna blagajna iz 18. stoletja, 1 sko-
raj nov glasovir (Steinbügel) ter 2 voza
dobrega klajnega sena. Polzeve se Sp.
Slika, Kolodvorska cesta št. 150. 456

Motorno kolo „Nekarsulm“

4 1/2 p. H. Continentalgumi, malo rabljen,
v dobrem stanju in

pisalni stroj „Remington“
so prodaja. Ogleda se lahko pri gosp.
Minko Štancar, trgovina, Dunajska
cesta 12, Ljubljana. 259

Knjigovedja

izveščana sta-
rejša moč, na-
mostojen del-
vec in kores-
pondent se sprejme pri večjem trgovskem
podjetju. Pisane ponudbe a navedbo
plače pod „Konfektija“ 365 na upravo
lista.

Hlode (krlje)

deske in tran-
kostanjev les, gozdove in
oglj-

iz mehkega in trdega lesa kupi
po najnižji ceni vsako množino
družba „Jura“ v Ljubljani, Brekovo trg 10.

Priprave za lotanje

(Löttinger)
se salko za benzol so zopet dole tar
se po tvornih cenah oddajo pri
M. Dimić, Zagreb, Turistična
ulica 24. 376

Samo na vagone

event. franko vsake jugoslov. postaje
razpošilja:
pšenica, koruzo, oves, svinjsko mast.
Peter Zajc, veletrgovina Celje.

Nadglednik

trži se za
tvornicu vapna.
Ponudbe pod šifrom „Nadglednik 852“
na Bločnerjev anončni zavod, Zagreb,
Jurjevska št. 381

Tovarna Jos. Reich v Ljubljani

parna barvanja, kemična čistilnica oblek in svetlobikalnica perila
je otvorila svojo

podružnico v Kočevju št. 39

lejer se sprejemajo naročila.

**Slamnike barva v vseh
niansah in čisti
tovarna Jos. Reich.****Lokal**

v prometnem delu mesta iščemo v na-
jemo. Cenjene ponudbe prosim pod
„št. 273“ na upravo lista. 373

Kupim

1 namizni in 1 stenski
telefonski aparat

Ponudbe na upravnništvo
„Jugoslavije“.

Hišo

v sredini mesta, na prometnem kraju
kupim. Ponudbe prosim pod „št. 374“
na upravo lista. 374

Kupimo

večje število
železnih rezer-
varjev (kotlov)

v dobrem stanju za 1.000 l do
10.000 l vsebine. Ponudbe pod
„mineralno olje“ na anončno
ekspedicijo Al. Matelič, Kon-
gresni trg 3/I. Ljubljana. 363

Konjak

Pri slabostih vsled starosti, tež-
kočah v želodcu, pešanja moči je
stari vinski konjak
pravo življenje vzbujačo sred-
stvo. Dve politterski steklenici
pošlje s zabojem vred kot za-
porno blago za 80 K

BENES HERTL, velepo-
sestnik, grad Golč pri Konj-
cah, Štajersko.

„VARDAR“ sledna

kava
izdelek I. jugoslovanske
tovarne sladne kave Jovo
Gigović, Nova Gradiška
v zavrtih po 200 in 500 g, v
originalnih zabojih po 50 kg netto
po najnižji ceni, franko vsake
železnice postaje,

se dobiva pri
JOVO GIGOVIĆ

MARIBOR III, Glavni trg 21.

ZAHVALA.

Za mnoge izraze sožalja, ki smo jih prejeli ob
smrti našega nepozabnega, dobrega soprega, očeta,
starega očeta, brata, strica in tasta gospoda

Ivana Vintar-ja,

posestnika in lesnega trgovca

se vsem najtopleje zahvaljujemo.

Posebno zahvalo izrekamo „Bratnemu in pev-
skemu društvu, Toplice“ za gniljive žalostinke, gg.
zdravnikom za veliko požrtvovalnost za časa bolezni,
„Gasilnemu društvu, Toplice“ in sploh prijateljem in
znancem iz bližnje in daljnje okolice, ki so spremili
dragega pokojnika k zadnjemu počitku.

Štara, dne 15. marca 1920.

Zalujoče rodbine:

Vintar, Paleskint, Dolar in Kregar.

**Oglasi v „Jugoslaviji“ imajo naj-
boljši uspeh, ker je zelo raz-
širjena in jo vsakdo rad čita!****Brata Georgijević & Petrović Prodaja:**

VRŠAC, (Banat) Kupuje: kolon. in tekst. blago
v večjih množinah.
Exportno-importno in bančno podjetje.

Kostanjev les „DRAVA“

lesna trgovska in industrijska družba z o. z. v Mariboru.

Osební auto

kupi vsako množino
in plača najv. ceno
ca 60-65 HP, znamka „Gombonet
Brillio Pariz rabljen, ali v popolnoma
dobrem stanju s tremi karoserijami in
sicer: 1 Omnibus-Karoserija za 10 o-
seb in dva elegantna Tournekaroseri-
jama s 3 rezervnimi gumi-plašči ter
3 rezervnimi cevnimi predla takoj
„Krajska trgovska in industrijska družba“ v Mariboru.

**Nakupovalec in prejemalec
vsakovrstnega lesa se išče.**

Ponudbe pod lesno industrijsko društvo na upravo lista.

Les! Kupim Les!

879
vsako množino kostanjevega in hrastovega lesa za ekstrakcijo,
tudi mešano v vagon naloženega (vsake vrste
polovico).
Ponudbe z navedbo množine, dobavnega roka ter pošiljalne postaje, prosim
nasloviti
Anton Tiran, Vransko pri Celju

Prodaja drv in industrijskega lesa

1300 m³ bukovih drv iz l. 1918.,
840 bukovih hlodov = 250 m³ iz l. 1918.,
854 jelovih hlodov = 178 m³ iz l. 1914.

se bode prodajalo 18. t. m. na liču mesta na Boču. (Postaja
R. Slatina ali Poljčane.) Sestanek ob 10. uri dop. pri gozdarski
hiši na Boču. Prodaja v večjih ali manjših partijah. Kupnino je
poravnati takoj.

Isčemo mladega, inteligentnega, prvovrstnega

lesnega strokovnjaka

kateri želi postati samostojen in bi bil zmožen voditi večjo tovarno za lesne
industrije. Z delom bi bilo treba početi takoj, ker so vsi potrebni stroji na
razpolago. Interesenti, ki bi znali to podjetje organizirati naj pošljejo svoj na-
črtani življenjepis in reference pod naslovom „Štajerska“ na Anončno ek-
spedicijo Al. Matelič, Ljubljana, Kongresni trg 3/I.

Prva jugoslov. tovarna pletenin

Lastnika

271

Šoštarič in Barta, Maribor, Gosposka ul. 5

priporoča cenj. trgovcem svoje izdelke, kakor moške in
ženske nogavice, patentnogavice za otroke in odrasle itd.
Ceniki so na razpolago. Vzorci se pošljejo po povzetju.

Svobodni ogled! Pohištvo. Ceniki zastoj!

Spalne, jedilne in gospodske sobe, kuhinjska oprema,
podložki modroci, otomane, spalni in dekoracijski di-
vani, postelje, omare, mize in stoli iz mehkega in
trdega lesa, železne postelje in umivalniki ter vse
vrste lesenega, železnega in tapetiranega pohištva v
vsakem slogu od proste do najfinejše izvršitve po
- - - jako nizkih cenah pri trdki za pohištvo - - -

Karol Preis, Maribor, Stolni trg 6.

Domača tvornica rublja d. d.

Zagreb, Jelačićev trg br. 2, I. kat.

181

prodaja trgovcem samo na veliko **ROBNI ODLO** preporuča svoje do-
gato skladišče svakovrsne

muško rublje **manufakturne robe**
kao razne vrste košulja, gača, kao engleskih takanina, postava, svila,
nočnih košulja, orukvica, meka- šifona, kretona, ačira, pamučnih i kon-
nih manžeta i mekanih ogrlica. čanih tkanina itd.

Naručbe pouzecem obavljaju se kretom pošte.

„ALKO“ veletrgovina žganja, družba z om. z.

Ljubljana (Kolizej). Telefon interurb. 131.

Velika zaloga slivovke, tropinovca, brinjevea,
ruma, konjaka in likerjev po najniž. cenah.

Pri odjemu celih vagonov izjemne cene.

Sprejmejo se zmožni zastopniki za Slovenijo.

Le savon français Francosko milo

vaut de l'or 565 **kakor iz zlata**
en vente partout se prodaja povsod

Eau de colgn. Driay Kolinska Driay voda

en flacons de 120 grammes. v steklenicah po 120 gramov.

Vente en gros. Prodaja na debelo.

Ljubljana, DRIAY, Pred Škofijo 21.

Inžener
dr. MIROSLAV KASAL,
oblast. poverjeni stavbni inženjer
Ljubljana, Hliserjeva ul. 7.

Specijelno stavbeno podjetje za betor-
ske, železobetonske in vodne zgradbe,
izbraba vodnih sil.

Oglasite v „Jugosla-
viji!“ Oglasi v „Jugoslaviji“
imajo največji uspeh.

**Podružnica
zavarovalne družbe na življenje „Feniks“ v Ljubljani,
Sodna ulica šte. 1.**

Delniška glavica in rezervni zakladi nad 284 milijonov kron.
Letni dohodki na premijah in obrestih,
ki jih družba prejema iz skoro vseh
držav Evrope nad 210 milijonov kron.

Zavarule:

Glavnice in rente na človeško življenje po najmodernejših kom-
binacijah pod izredno ugodnimi pogoji.

**Podružnica
zavarovalne družbe „FENIKS“ v Ljubljani,
Sodna ulica šte. 1.**

Delniška glavica in rezervni zakladi nad 47 milijonov kron.
Letni dohodki na premijah in obrestih,
ki jih družba prejema iz skoro vseh
držav Evrope nad 50 milijonov kron.

Zavarule:

1.) proti vsakovrstnim požar. škodam; 2.) proti ubitju stekla in šip;
3.) proti tatvini in tatinskemu vlamu; 4.) kaveije do poljubne višine.